

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
з журналістики

спеціальність – 8.030301 «Журналістика»

освітньо-кваліфікаційний рівень – **магістр**

1. Передумови виникнення та національні джерела української журналістики. Перші періодичні видання.
2. Українська альманахова журналістика 1830 - 1840-х рр.: „Утренняя звезда”, „Русалка Дністровая”.
3. Москвофільська журналістика. І. Франко як дослідник москвофільської журналістики. Газета „Зоря Галицька”, її функції, розділи та особливості подачі матеріалів.
4. Особливості журналістики з появою перших газет. Поява перших газет у Німеччині. Перші французькі періодичні видання.
5. Просвітницька журналістика. Поява перших журналів. Англійська та німецька просвітницька журналістика.
6. Журналістика Англії 17 – 18 ст. Політична журналістика Англії 17-18 ст., памфлетна публіцистика. Протестна публіцистика Д.Свифта в історії англійської журналістики.
7. Журналістика США. Роль Бенджаміна Франкліна в розвитку американської журналістики.
8. Фактори масової комунікації (людські, інструментально-технологічні фактори, ситуаційні). Модель масової комунікації.
9. Масова комунікація. Етапи масовокомунікаційного процесу.
10. Масова аудиторія. Характеристика мас.
11. Масова інформація. Розвиток масової комунікації. Журналістика як масово-комунікаційна діяльність. Етапи розвитку масової комунікації.
12. Моделі системи журналістики (зарубіжні й вітчизняні)
13. Журналістський твір у системі інших текстів масово-інформаційних

потоків. Засоби організації журналістського тексту: сюжет, конфлікт, композиція. Формальні елементи організації газетного тексту: заголовок, лід, зачин та закінчення, вріз, вставка, винос.

14. Види масової комунікації (масмедійні комунікації, рекламна комунікація, ПР-комунікації, пропагандистська комунікація, агітаційна комунікація). Форми й формати масової комунікації.

15. Природа масової комунікації (характер, система, структура)

16. Час зародження журналістики. Інформаційно-комунікативна природа журналістики. Соціально-політичні, ідейні, культурно-освітні, матеріально-технічні передумови виникнення журналістики.

17. Методи дослідження дійсності в журналістиці: раціонально-пізнавальні (емпіричні і теоретичні) методи і художній метод.

18. Функції журналістики. Принципи журналістської діяльності. Модифікація принципів і функцій журналістики.

19. Стандартні формати газетних шпальт. Композиційно-графічні моделі газети.

20. Природа факту. Факт і образ у журналістському творі. Місце факту в інформаційних, аналітичних і художньо-публіцистичних жанрах.

21. Критерії поділу журналістських творів на жанри. Жанр як змістово-формальна єдність.

22. Порівняльна характеристика каналів комунікації: газета, радіо, телебачення, Інтернет. Система засобів масової інформації: типологія та інфраструктура. Аудиторія ЗМІ.

23. Журналістське розслідування як жанр і аналітичний метод дослідження реальних явищ. Етапи роботи над журналістським розслідуванням.

24. Інтерв'ю: співвідношення методу і жанру. Жанрові різновиди інтерв'ю. Види й особливості підбору запитань.

25. Особливості жанру репортажу. Роль та функції авторського "я" у репортажі. Звіт як інформаційний жанр. Порівняння репортажу й звіту.

26. Загальна характеристика інформаційних жанрів. Жанрові різновиди замітки.

27. Жанр «колонка» як оперативний відгук на подію.

28. Специфіка жанру огляду. Різновиди огляду. Огляд ЗМІ. Етапи роботи над оглядом ЗМІ.

29. Кореспонденція в системі журналістської аналітики. Функції кореспонденції. Специфічні жанрові ознаки кореспонденції, її відмінність від статті. Основні різновиди кореспонденції.

30. Сучасна класифікація аналітичних жанрів. Спільне й відмінне в аналітичних й інформаційних жанрах. Завдання аналітичної журналістики та загальнотеоретичні методи пізнання дійсності.

31. Рецензія як основний жанр критики. Структурно-необхідні компоненти рецензії. Відмінність рецензії та анонсу.

32. Специфіка жанру статті. Відмінність статті й кореспонденції. Види статті. Структура статті. Місце факту у статті. Аргументація та суперечності, зіткнення різних точок зору у статті.

33. Нарис. Види нарису. Сюжетні та описові нариси. Сильові ознаки нарису. Порівняльні характеристики художньо-публіцистичних жанрів нарису та зарисовки.

34. Аналітичний коментар (поява жанру, його мета, характерні особливості, призначення). Три значення слова «коментар». Структура жанру. Основні відмінні особливості коментаря й кореспонденції.

35. Стандартні формати газетних шпальт. Композиційно-графічні моделі газети.

36. Характеристика жанрів телевізійної художньої публіцистики.

37. Місце телебачення у системі ЗМІ. Суспільні функції телебачення. Зображально-виражальні засоби «екрану». Технологія роботи над телесюжетом.

38. Інтернет-журналістика в контексті конвергенції засобів масової інформації. Найхарактерніші особливості журналістських та інших мас-

медійних явищ в Інтернеті (Інтернет-газети, новинарні сайти, блоги).

39. Специфічні зображально-виражальні засоби радіомовлення (природні та технічні), своєрідність їхнього впливу на слухача.

40. Основні функції радіомовлення.

Список рекомендованої літератури

1. Байд Е. Ефірна журналістика. Технологія виробництва ефірних новин. – К., 2007. – 430 с.

2. Ворошилов В. В. История журналистики зарубежных стран. – СПб., 2000.

3. Ворошилов В.В. Журналистика. – Учебник. – Спб: Изд – во Михайлова В.А., 1999 – 224 с.

4. Гайдамакова Б.Д., Макарова С.К., Новикова В.И., Оссовская М.П. Мастерство эфирного выступления: Учебное пособие для вузов. – М.: Аспект Пресс, 2004. – 198 с.

5. Гоян В.В. Журналістська творчість на телебаченні: монографія / В.В.Гоян. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2011. – 320 с.

6. Гоян О. Я. Комерційне радіомовлення: журналістика і підприємництво в радіоефірі: Монографія. – К.: Інститут журналістики, 2005. – 320 с.

7. Гоян О.Я Основи радіожурналістики і радіо менеджменту : підручник. – К.: «Веселка», 2005. – 256 с.

8. Дацюк С. Современное новостное производство. Аналитический доклад. – К., 2000. – 248 с.

9. Дмитровський З. Є. Телевізійна журналістика: Навчальний посібник. – Вид. 3-тє, доповню – Львів: ПАІС, 2009. – 224 с.

10. Животко А. Історія української преси. – К.: Наша культура і наука, 1999. – 368 с.

11. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 2 – ге вид., перероб. і доповн. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.

12. Ильин Р.Н. Основы телевидения. – М.: ВГИК. – 1976. – 106 с.
13. Канюка С., Ілляшенко М. Тележурналістика: документальний фільм. – К., 1992. – 196 с.
14. Кібл Р. Журналістська етика / Переклад з англійської Смоляк Д. І. – 2006. – 188 с.
15. Ким М. Н. Технология создания журналистского произведения. – СПб.: Изд-во Михайлова В. А., 2001. – 220 с.
16. Корконосенко С. Г. Основы журналистики: Учебник для вузов.- М.: Аспект Пресс, 2001. – 287 с.
17. Лизанчук В.В. Журналістська майстерність: підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011 – 376 с.
18. Масова комунікація: Підручник / А.З.Москаленко, Л.В.Губерський, В.Ф.Іванов, В.А.Вергун. – К.: Либідь, 1997. – 216 с.
19. Миронченко В.Я. Основи інформаційного радіомовлення: Підручник. – К.: ІЗМН, 2006. – 360 с.
20. Михайлин І. Л. Основи журналістики : підручник. Вид. 5-е, перероблене і доп. – К.: «Центр учбової літератури», 2011. – 496 с.
21. Михайлин І. Л. Історія української журналістики ХІХ століття: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 720 с.
22. Москаленко А.З Теорія журналістики: Навч. Посібн. – Київ: Екс об, 2002. – 384 с.
23. Нерух О.О. Першооснові журналістської творчоств : Навчальний посібник для студентів філологічного факультету, спеціальність «журналістика» / Мін-во освіти України, ХНУ ім.. В.Н. Каразіна. – Х.: Світ дитинства, 2000. – 230 с.
24. Основы масово-информационной деятельности. Підручник / А.З Москаленко, Л.В. Губерський, В. Ф. Іванов. – К., 1999. – 320 с.
25. Основы творческой деятельности журналиста: Учебник для студентов вузов по специальности «Журналистика»/ Ред. – сост. С. Г. Корконосенко. – СПб.: Знание, СПБИНВЭСЭП, 2000. – 280 с.

26. Правове регулювання інформаційної діяльності в Україні: Станом на 1 січня 2001 р. / Упоряд. С.Е. Демський; Відп. Ред.. С.П. Павлюк. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 688 с.
27. Прохоров Е.П. Введение в теорию журналистики: Учебное пособие. – М.: Изд. РИП – холдинг, 2000. – 160 с.
28. Різун В.В. Маси. – К., 2003.
29. Рендолл Д. Універсальний журналіст. – К., 2007. – 150 с.
30. Сбруев В. В. Возникновение и развитие прогрессивной печати в Южной Америке (Аргентина, Уругвай, Чили). – М., 1989.
31. Смирнов В. В. Жанры радиожурналистики: Учебное пособие для вузов / В. В. Смирнов. – М.: Аспект Пресс, 2002. – 288 с.
32. Станько А. И. История мировой журналистики. – М., 2003.
33. Стивенс Митчел. Виробництво новин: телебачення, радіо, Інтернет / Пер. з англ. Н.Єгоровець. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 408 с.
34. Сучасна українська журналістика: поняттєвий апарат / За ред.. А. З. Москаленка. – К., 1997. – 112 с. Телевізійна комп'ютерна графіка та оформлення студії. – К.: К.І.С., 1998. – 246 с.
35. Тертычный А.А. Жанры периодической печати: Учебное пособие. – М.: Аспект Пресс, 2000. – 144 с.
36. Чабаненко М.В. Робота журналіста в інтернет-ЗМІ: навч. посіб. / М.В. Чабаненко. – Запоріжжя: ЗНУ, 2012. – 120 с.
37. Шостак М.И. Репортер: Профессионализм и этика. – М.: РИП-холдинг, 2002. – 268 с.
38. Яковець А. В. Телевізійна журналістика: теорія і практика: Підручник. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – 240 с.